

Małgorzata Przybylska, Iwona Młodkowska-Przepiórska, Jacek Koj

Krasice, st. 7, gm. Mstów, woj.
częstochockie, AZP 86-51/13

Informator Archeologiczny : badania 27, 5-6

1993

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

stwowej Służby Ochrony Zabytków. Pierwszy sezon badań. Kilkufazowe osadnictwo z paleolitu górnego.

Jaskinia Deszczowa leży na północno-wschodnim zboczcu Góry Popielowej wchodzącej w skład Skał Kroczyckich i liczy ok. 30 m² powierzchni.

Wykop usytuowany w partii przyotworowej i centralnej objął 13 m² powierzchni i sięgał od 80 do 300 cm głębokości. W namulisku wyróżniono 4 główne serie sedymentacyjne, tzn. wymieniając od góry: piasek warstwowany, less bezstrukturalny, piaski pylaste z poziomami organicznymi oraz glinę z domieszką piasku i gruzu.

Odkryto stratygraficznie dobrze uchwytnie 4 poziomy kulturowe. W najmłodszym z nich znaleziono m.in. wiórowiec oryński i dyskoidalny artefakt z zaruszowaną krawędzią. Wśród wyrobów kościanych wyróżnia się kilkucentymetrowa rzeźba schematycznie przedstawiająca postać ludzką. W niżej leżącym, drugim poziomie kulturowym znaleziono m.in. krzemieniany drapacz oryński i ornamentowe szydło kościane. W trzecim — obok krzemienianego półsurowca znaleziono masywny krąg zwierzęcy ze śladami obróbki. W najstarszym stratygraficznie poziomie kulturowym, w sąsiedztwie kilku wyrobów krzemienianych wystąpiło skupisko węgielków drzewnych. W obrębie wszystkich poziomów antropogenicznych znaleziono sporą ilość kości zwierzęcych, m.in. nosorożca, renifera, niedźwiedzia i lisa.

Na podstawie analizy stylistyczno-typologicznej odkrytych zabytków, a przed wynikami analizy sedymentologicznej, relikty wielokrotnego osadnictwa w jaskini można wstępnie wiązać z górnopaleolityczną tradycją oryńską.

Badania będą kontynuowane.

Krasice, st. 7
gm. Mstów, woj. częstochowskie
AZP 86-51/13

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Częstochowie
Muzeum Śląskie w Katowicach
Muzeum Okręgowe w Częstochowie

Badania prowadzili mgr mgr Małgorzata Przybylska (autorka sprawozdania), Iwona Młodkowska-Przepiórowska, Jacek Koj. Finansowane przez Państwową Służbę Ochrony Zabytków w Częstochowie. Krótkotrwałe badania ratownicze, pierwszy sezon badań. Pracownia schyłkowo-paleolityczna — cykl mazowszański i osada kultury łużyckiej.

W trakcie badań powierzchniowych prowadzonych wiosną 1993 r. w okolicy Krasic natrafiono na eksploatowaną piaskownicę z częściowo zniszczoną jamą, zawierającą liczne wyroby krzemienne i drobne skorupy. Materiał archeologiczny wystąpił również na powierzchni stanowiska w obrębie piaskownicy. Przebadano najbliższe, niezniszczone otoczenie jamy (sama jama została zniszczona przed przystąpieniem do badań). Odkryto słabo czytelną drugą jamę, zawierającą drobne skorupy kultury łużyckiej i wyroby krzemienne związane ze schyłkowym paleolitem. Zabytki archeologiczne, zwłaszcza krzemienie, wystąpiły także w piasku poza jamą. Nie było ich natomiast w trzeciej jamie, zawierającej drobne węgielki drzewne.

Drobne fragm. ceramiki, wśród których znalazły się pojedyncze okruchy tzw. placków glinianych, można wiązać z okresem halsztackim kultury łużyckiej. Wśród wyrobów krzemienianych, z których większość wykonana była z szarego krzemienia narzutowego bałtyckiego, wyróżniono m.in.: wióry i ich fragm. noszące ślady dwupiętowości, odlupki, pojedyncze podstępce, świeżaki odnawiaki, nieliczne rdzenie odlupkowe i wiórowe jednopiętowe, rdzeń wiórowy dwupiętowy, pojedyncze narzędzia, takie jak drapacz odlupkowy, odlupek retuszowany, 1 fragm. wiórowca.

Dokumentacja i materiały do czasu opracowania złożono w Państwowej Służbie Ochrony Zabytków w Częstochowie.

Przewiduje się kontynuację badań w niezniszczonej jeszcze części piaskowni.

Łódź-Polesie, st. 11 — patrz: wczesna epoka żelaza

Mielec, st. 16, gm. loco, woj. rzeszowskie — patrz: młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Mściszewo, st. 22, gm. Murowana Goślina, woj. poznańskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu

**Seredzice, st. 5
gm. Ilża, woj. radomskie**

Uniwersytet Warszawski Instytut Archeologii

Badania prowadzili Janusz Budziszewski i Marcin Bednarz. Kompleks stanowisk kopalniano-pracownianych na wychodni krzemienia czekoladowego. Paleolit środkowy i górny.

* Literatura: *Najważniejsze odkrycia...*, s. 7–10.

**Strumiennie, st. 1a i 1c
gm. Krosno Odrzańskie, woj.
zielonogórskie
AZP 59-10/5a, 5c**

Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy k. Zielonej Góry

Badania prowadziła mgr E. Przechrta. Finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Świdnicy. Pierwszy sezon badań. Obozowisko schyłkowopaleolityczne. Ślady osadnictwa neolitycznego, k. lużyckiej, z późnego okresu lateńskiego i wczesnego okresu wpływów rzymskich.

Stanowisko 1 (1b) w Strumiennie było wielokrotnie badane w ubiegłych latach przez L. Koconia i J. M. Burdukiewicza i zostało opracowane pod względem geologii, gleb oraz palynologii.

W 1993 r., po rekonesansie, który pozwolił ustalić powierzchniowo skupiska krzemieni, przeprowadzono badania wykopaliskowe na st. 1a i 1c. Stanowisko 1a położone jest na części parabolicznej wydmy, po zachodniej stronie drogi ze Strumienna nad Odrę, ok. 350 m na północ od wsi. Stanowisko zajmuje niewielką wydmy położoną ok. 400 m na północ od zabudowań Strumienna, po zachodniej stronie wspomnianej drogi.

Założono 3 wykopy o łącznej powierzchni ok. 138 m². Pozymano z nich 2456 krzemieni. Dwa wykopy, I ze st. 1a i I ze st. 1c, zostały zakończone, natomiast wykop II ze st. 1c wyeksplorowano tylko do głębokości 1,3 m, ze względu na niewystarczające środki finansowe. Wykop ten zabezpieczono folią i zasypano.

Wykop I ze st. 1a dostarczył tylko 99 krzemieni, w tym kilkanaście narzędzi i 3 rdzenie. Materiał ten zalegał w warstwie ornej i tuż pod nią. Nie zaobserwowano żadnych skupisk. Być może jest to pozostałość po rozwleczonym głęboką orką skupisku położonym w wyższych partiach wydmy.

Z wykopu I na st. 1c pozyskano 759 artefaktów, w tym 12 rdzeni i 129 narzędzi. Narzędzia reprezentowane są głównie przez rylce i drapacze krótkie. Drapacze często mają retuszowane boki lub trzonki. Znaleziono też 2 liściaki: lingbijski i 1 fragm. ahrensburckiego. Artefakty tworzyły 2 skupiska: w zachodniej i północno-wschodniej części wykopu. Materiał krzemienisty zalegał najintensywniej na głębokości 0,6–0,9 m. W partiach przypowierzchniowych znaleziono kilka narzędzi mezolitycznych oraz dużą ilość ceramiki kultury lużyckiej i ceramiki datowanej na późny okres lateński i wczesny okres wpływów rzymskich.